

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

§. X. De priuilegijs huiusmodi quid Concilium Trid. dereuerit, aut
posteriores Constitutiones?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

diplomatum ex professo exemptionem concedentium; iuxta d. c. cum persona de priuil. in s. d. c. porro d. X. cod. vt superfluum sit circa ambigua vagari.

S. IX.

An ex approbatione Confessariorum resultet subiectio?

Resumendo etiam, quae de confessariis approbatione, confirmatione, & facultate audiendi confessiones obiciuntur; quaeritur an ratione officij subiciantur? iuxta c. cum capella. X. de priuil. c. 11. s. 24. Conc. Trid. at vero d. c. cum capella loquitur de cura parochiali, vel alia causa, quae iurisdictionem Episcopi respiciat: vt non est cura regularium exemptorum. sicuti videmus in omnibus Mendicantibus vtriusque sexus Ordinibus obseruari: & Conc. Trid. d. c. 11. loquitur de secularibus non regularibus; vt patet in verb. nec non alios cuiuscumque monasterio oblatos & c. & vers. exceptis tamen iis qui praedictis locis, aut militibus actu seruiunt; & intra eorum septa, ac domos resident; subque eorum obedientia viuunt; siue iis qui legitime, & secundum regulam earundem militiarum professionem fecerunt. regulares ergo curam monasterio annexam exercentes, quoad secularium personarum curam, & administrationem sacramentorum dumtaxat subicit d. c. 11. visitationi, & correctioni Episcopi.

Neque obstat quod d. Regula praescribat; vt confessor generalis ab Abbatis & regularibus electus accipiat a Dioecelano potestatem absoluendi (nam alios ipse sub se constituit) quoniam is ritus antiquus est Ecclesiae, etiam in exemptis. vt patet in clem. dudum, de sepult. s. statumus etiam in verb. vt de Episcoporum licentia, gratia & beneplacito.

confessiones confiteri sibi uolentiam audiant, penitentias imponant sa ueres, & beneficium absolutionis impendant. & pergat inferius; vt non simpliciter, sed si Episcopi huiusmodi, inquit, exhibere licentiam recusarint; nos ex nunc ipsis, vt confessiones sibi confiteri uolentium liberè liciteq; audire ualeant, & eisdem penitentias imponere saluatae, atque eisdem beneficium absolutionis impertiri; gratissè concedimus, de plenitudine Apostolica potestatis. neque tamen ex huiusmodi concessione Ordinariorum, Mendicantes, quoad illius exercitium, Ordinariis ulterius subiciuntur. nisi quod ex nupera Gregorij XV. const. incip. inscrutab. confessores monialium qualitercumque exempti ab Episcopo approbati debeant; & amplius subiacent. sed & in priuilegiis ordinis S. Saluatoris facultas audiendarum confessionum Mendicantibus concessa, ei communicatur.

S. X.

De priuilegiis huiusmodi quid Concilium Trid. decreuerit, aut posteriores Constitutiones?

Concilium quidem Tridentinum multis in casibus per uiam delegationis apostolicae exemptiones regularibus concessas uiribus uacauit; nullibi tamen generatim abrogauit, adeoque firmavit regulam in casibus non exceptis, & ita habet omnium Mendicantium, aliorumque exemptorum praxis uniuersalis. An autem abrogata saltem sint omnia regularium priuilegia Concilij Tridentini decretis contraria, iuxta c. 22. s. 25 de Regul. Trid. an illa tantum uiribus additur, non obstantibus quibuscumque priuilegiis? Vide Rodrig. som. 1. q. 8. art. 6. Mirand. tom. 2. q. 42. art. 3. nuncupatim hic quaeri possit, an

1. Multis casibus regularium exemptio restrieta, non ex integro sublata.

2. Priuilegia regul. Concilio Trid. contraria an sublata?

Obiata in pectio di-Honamam.

in officium ppendam- rum confes- sionam Or- dinario ex- ceptum subiciat?

2. De cura uinarum?

3. Concilio huiusmodi subiacet?

3.
An in hoc
Ordine sine
restrictione
privilegia-
ria iam visi-
tatio sit li-
bera ex
Conc. Trid.

4.
Regularibus
subiectis
monialibus
non com-
missis Epi-
scopo ut
alia imme-
diatè Sedi
Apost. sub-
iecta.

5.
An exem-
ptio cesset
ob omiffas
congrega-
tiones, quas
Canones &
Conc. Trid.
exigit.

6.
Exemptas
quoad clau-
suram sub-
iecta.

7.
Quatenus
nunc mo-
niales sub-
iecta.

abrogata sit ea restrictio, qua dice-
celanis non nisi singulis trienniis
permittitur? cum Trid. f. 21. c. 8.
singulis annis demandet: an d. c.
22. tantum agat de decretis in ses-
sione eadem 25. de regular. habita e-
ditis, ex eo magis controuerti po-
test. statuit autem Concilium Trid.
speciatim f. 25. de regul. c. 9. ut mona-
stera sanctorum sanctorum Sedi
immediatè subiecta, ab Episcopis
tanquam illius delegatis guber-
nentur: quæ verò ab aliis regularibus,
inquit, reguntur (vt hic) sub eorum
curâ, & custodia relinquuntur. con-
sonat illud Innocentij III. in c. 5. X.
de relig. dom. quàm diu monasteria per
regulares manere poterint ordinata;
non sunt ad seculares clericos transfe-
renda: sed si regulares defecerint. & c. c.
decima. 18. q. 2. Trid. f. 14. c. 10.

Insuper f. 25. de regul. c. 8. iubetur
Innocentij III. constitutio, qua in-
cipit in singulis, & habetur c. 7. X. de
stat. monach. obseruari, & iuxta illam
monasteria in congregationes regi-
digi: ad visitationes in d. c. in singulis
& seq. præscriptas faciendas, &
statuta: & certas regulares perso-
nas deputari, qua, inquit, de modo
& ordine de prædictis congregationibus
erigendis, & statutis in eis exequendis
deliberent & statuunt. per causam
tamen visitationum in d. c. in singulis
nullam nanciscuntur iurisdic-
tionem visitatores, nullus, inquit, ex hoc,
sibi auctoritatem prelationis assumat.
quod innouat Trid. d. c. 8. Ad hæc
clausuram monialium Concilium
Trid. strictissimè etiam appellatio-
ne postposita curandam præcipit
Episcopis, etiam quoad quomodolibet
exemptas: sed tum vt dele-
gatis. Trid. ibid. c. 5.

Denique Gregorius XV. con-
stit. incipit in scrutabili etiam in exem-
ptas Episcopis tribuit authorita-
tem, circa administrantes curam
animarum, aut sacramenta, ap-
probationem confessorum, inter-
uentionem in electionibus præfe-
ctarum, rationes audiendas adm-
-

nistrantium bona temporalia, &
prædicationes: circa in omnibus
istis delinquentes, & præsertim
circa clausuram; etiam extra visi-
tationem, inquit Gregorius, per ces-
suras Ecclesiasticas, aliasq. parat, vi-
cuisdem sedis delegati procedere, em-
nemq. iurisdictionem exercere licet,
& licitè valeant.

Igitur Episcopi in clausura ser-
uanda in vim d. c. 5. Conc. Trid. & pu-
niendis circa illam delinquenti-
bus, in vim d. Gregoriana, non ob-
stante exemptione, aut appellatio-
ne cognoscunt, & exequuntur: de
aliis etiam in Gregoriana hæc ex-
pressis cognoscunt, & iurisdic-
tionem exercent; adeoque exequun-
tur: nam illa concessa, id accedit,
significauit. X. de off. & potest. iudic.
deleg. c. præterea. eod. quàmuis in
c. 20. Regule S. Saluatoris cognosce-
re; non exequi possint: iuxta prin-
cipium bullas, de quibus sup. privilegia
incipi, & tenorem seruari iuxta
c. porro. X. de privileg. & grauari reat
regulares aduersus privilegia c.
minus iniqua. X. de excess. prelat. &
singulatim illud damnat, quod
de locis, inquit, in quibus dantur fe-
mulantur, satagunt amoveri, nisi eis
obediant.

Sed obijci hic potest ex d. c. 5. f. 25.
de regul. Concil. Trid. quod mona-
stium, de quo quaritur, non sub-
iicit alicui Capitulo generali: ideo
quæ dicendum videatur subieci
immediatè Sedi Apostolica, & re-
digendum sub gubernatione Epi-
scopi per d. c. 9. in princ. eo quod
quod nullam habeat congregatio-
nem aut visitatores ordinarios
quorum defectu etiam Trid. f. 25.
c. 8. de regul. Episcopis tanquam
Sedis Apostolicæ delegatis huius-
modi monasteria vult subijci: sed
respondendum anno quidem 1574.
Colonie fuisse indictum capitulum
generale; sed iniquitatem
temporum vsu illius interruptum
quidem, ius tamen non mutasse
c. prima atq. 16. q. 6. ac d. c. 8. decre-
tum illud tum demum obtinere,
vt

vt ibi dicitur, cum Metropolita-
nus instituerit, vt in congregatio-
nes redigantur, & regulares ne-
glexerint, de ea autem instantia ni-
hil hic adfertur. d. autem c. 9. in fin.
excipit monasteria à regularibus,
etiam aliis, quam à Capitulis de-
putatis, regi solita: & monasterium
hoc à regularibus regi est solitum:
neque immediatè subest sanctæ
Sedi, vt exigit prior pars d. c. 9.
sed Cōfessario generali: qui in spi-
ritualibus est caput; cui etiam sub-
sit Abbatisa. & quid ni tales desi-
gnent illa d. c. 9. verba *vel alius*?

Quod si vigeas, hoc verbum
reguntur in d. c. 9. non accipiendum
tantum de immediato regimine
patris, & Confessoris; sed alicuius
superioris: ob connexionem c. 8.
& 9. d. s. 25. de reg. cum & illa quæ
immediatè subfunt Sedi Apostoli-
cæ, regantur tamen etiam à pa-
tre aliquo, seu Confessore, & ta-
men in his Cōcilium deferat Epi-
scopo gubernationem: Respon-
dendum est confessorios non vbi-
que regimen habere: quod ex-
ternam sacram politiam maximè
respicit: sed tantum ligandi, &
absoluendi internam facultatem.
at Confessores generales in hoc
ordine esse prælatos, veros supe-
riores, & qui etiam externum spi-
rituale regimen habeant, quod d.
c. 9. sufficit. *vide que diximus, de
Regul. de duplic. mon. s. ult. & penult.*
præsertim si addas remedium,
quod in commendatis tribuit Trid.
s. 21. c. 3. denique si Confessor ha-
beat vtrumque regimen, tum Con-
fessarij ad sacramentum pœniten-
tiæ qualificati, tum superioris ad
regimen externum; vtroque mu-
nere rectè fungetur. sicut Interp.
Concilij responderunt quando di-
citur s. 25. de reg. 119. vt qui profes-
sionem suam irritâ dicere vult, de-
ducat causam coram Episcopo, &
superiori, si idem sit Episcopus &
superior; eum vtramque perso-
nam posse sustinere. *curati à Barbos.
in Collect. DD. ad Conc. Trid. ad d. c. 19.*

præterquam quod & hic Ordo o-
lim congregationes habuerit, quas,
vt diximus iniquitas temporum in-
terrupit, præsertim monasterio
Capite Ordinis, & pluribus aliis
sub iugum hæreticorum lapsis, cui
rei quantum tempora patiuntur
per Metropolitanum *iuxta d. c. 8. s. f.
25. de regul. Conc. Trid.* prouideri, per
monitiones ibidem demandatas,
optandum esset.

De Officio Archipresbyteri.

RESPONSVM I.

*Quis clerico aduenæ agro
sacra ministret?*

Quæritur quis Clerico pere-
grino, seu aliunde aduenien-
ti agro, ac mortuo sacramenta pœ-
nitentiæ, ac viatici administra-
re; exequias, ac iusta facere de-
beat; decanus Capituli, an Chri-
stianitatis, seu Archipresbyter di-
strictus?

Pœnitentiæ ac paschalis com-
munionis sacramenta à proprio sa-
cerdote, seu parochio, vel altero
de ipsius licentiâ accipienda sunt,
*c. omnis X. de pœnit. cum alter, inquit,
illum non possit absolvere, vel ligare: &
sepulturæ in parochia. c. ex parte
cum seqq. & tot. tit. X. de sepult. saluis
priuilegijs mendicantium, & ele-
ctione morientium. tot. tit. ibid. &
in 6. & Clement. eod.*

Porro Decanus chori iurisdic-
tionem internam & externam,
seu curam animarum tantum ha-
bet in eos, qui sunt de choro, seu
collegio, & suppositos, seu mi-
nistros chori: Archipresbyter au-
tem vniuersalem habet iurisdic-
tionem in omnes, qui sunt de suo
districu: cathedralis quidem, ciui-
tatis; ruralis autem ruris, seu agri
sibi assignati. vt sicut Episcopi pa-
rochia dicitur tota diocesis: *c. bo-
na. 12. q. 2. c. Apostolicæ. X. de donat. c. 1.
bet.*

fin.